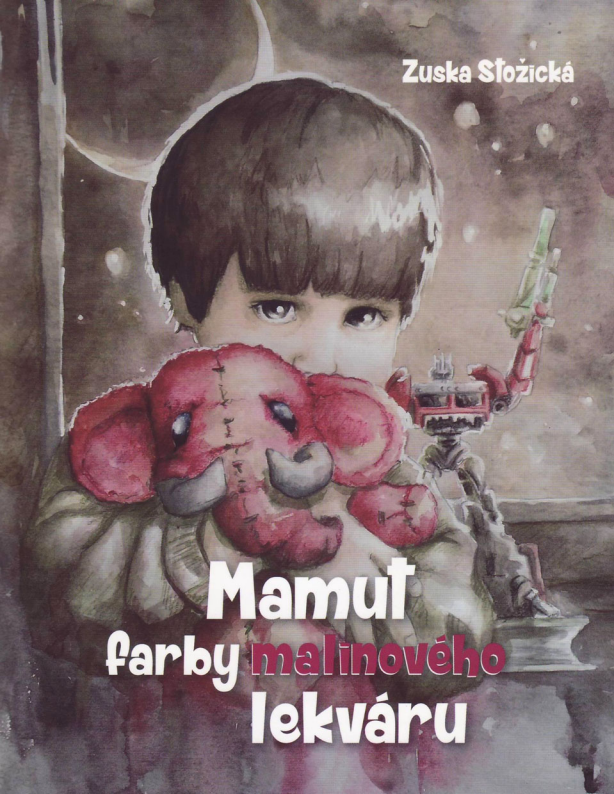

The background of the cover is a watercolor illustration. It features a young boy with dark hair and bangs, looking directly at the viewer. He is holding a large, red, stitched-up stuffed animal that resembles a mammoth or a bear. To the right of the boy, there is a small, red and white toy robot. The background is a mix of brown, grey, and white washes, suggesting a textured, possibly metallic or stone surface. The overall style is soft and artistic, typical of watercolor painting.

Zuska Složická

Mamut
farby malinového
lekváru

Vydavateľstvo
Spolku slovenských spisovateľov

Zuska Stožická

**Mamut
farby malinového
lekváru**

Copyright © Zuska Stožická 2015

Cover design © Jana Satková

© Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, spol. s r. o., Bratislava

e-mail: vsss@stonline.sk

<http://www.vsss.sk>

Dielo vyšlo s finančnou podporou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky

Zuska Stožická: Mamut farby malinového lekváru

Zodpovedná redaktorka: Marta Činovská

Obálku s použitím ilustrácie Moniky Herda Belicovej graficky spracovala Jana Satková

Sadzba: Jana Satková

Tlač: P+M Turany

Prvé slovenské vydanie

Printed in Slovakia

ISBN 978-80-8061-870-4

OBSAH

Mamut farby malinového lekváru	7
Zrkadlo z ľadu	25
Záblesk chuti nektáriniek, vôňa fraktálových papradí	43
Letec do večnosti	60
Uspávanka klanu N´Dorov	84
Čo vie o mori vietor	90
Emy a hlas kuvíka	116
Za rituálmi barbarských Fyoranov	150

MAMUT FARBY MALINOVÉHO LEKVÁRU

Na chvíľu sa stratil v maminom širokom objatí. Nebude plakať – chlapi neplačú. Bezpečná náruč ho hriala v sivote chladného rána. Už len okamih a potom...

„Vieš, že musím ísť do nemocnice,“ povedala. „Teraz budeš pár nocí spať u Eliho a tety Kláry, dobre?“

Borko prikývol. Tejto vety sa bál, hoci inokedy prosil, aby mohol aspoň raz prespať v byte svojho kamaráta.

„Vrátim sa tak skoro, ako to len pôjde,“ ubezpečovala ho.

Ďalšie vážne prikývnutie. Chápal, čo mamin odchod znamená. Eli mu v škôlke všetko vysvetlil. Mamička v nemocnici počká niekoľko dní. Absolvuje vyšetrenia. Potom ju odvezú do zvláštnej bielej izby s radmi malých postieľok, odkiaľ jej pridelia jedno vrieskajúce bábätko a to si bude musieť odniesť domov. Malého tyrana, ktorý zhltne všetku jej lásku a pozornosť. Borko bude dobrý akurát na podávanie spadnutých cumlíkov... *Bude dobrý. On to vydrží. Všetko vydrží. Len aby sa vrátila.*

„A nemrač sa. Pozri, kto za tebou príde, keď ti bude smutno,“ spoza maminho chrbta sa kolísavou chôdzou vynoril plyšový mamut. Mal tmavomodré koráľkové oči a srst' farby malinového lekváru. Šila ho sama, iste po večeroch. Borko už poznal jej prácu – nepatril k deťom, čo dostávali *aušusové čínske hračky* z obchodu. Mamut vedený veľkou ženskou rukou štuchol Borka do pleca.

„Aha, chce sa s tebou hrať,“ usmiala sa a Borko sa usmial tiež, hoci mu na srdci nebolo vôbec veselo. Prijal mamuta a zakýval mame jeho

chobotom, lebo vedel, že ju to poteší. Muž v zdravotníckej rovnošate si veľavravne odkašľal a ona kývnutím naznačila, že rozumie. Naposledy si klakla k Borkovi, chytila ho za plecía a pozrela mu do očí:

„Poslúchaj tetu Kláru.“

„Budem,“ hlesol. „Vráť sa skoro.“

Pobozkala ho na čelo, poslala mu statočný úsmev a nastúpila do sanitky. Ktosi zabuchol tmavozelené pancierové dvere, sanitka našartovala... Borko mával, až kým nezmizla za rohom. Tesne pred tým, než si stihol utrieť nos do rukáva, ucítil na tvári papierovú vreckovku s vôňou tety Kláry.

„Mamička bude v poriadku. Možno nám dnes večer zavolá,“ utešovala ho teta a skúsenými ťahmi zotierala z tváre stopy slz. „Pod', dáme si raňajky. Myslíš, že tvoj sloník má hlad?“

„Nie. A je to mamut.“

„Tak dobre,“ pohladila chlapca po vlasoch a odviedla ho domov.

Borko rýpal do chladnúcej ovsenej kaše. *Mama nerobí vložky také slizké.*

„Eli, ponáhľaj sa, lebo zasa prídeme poslední,“ dirigovala teta Klára odo dverí kúpeľne, kde práve prebaľovala malú Kláriku. „Veľké lyžičky, veľké ústa ako levík, no vidíš, ešte jednu, ty si už veľký chlapec, nemusí ťa mamička kŕmiť...“

„Nechcem byť veľký,“ zašepkal Eli vzdorovito a poslednú lyžičku vyklopil na obruš.

Teta Klára si to sotva všimla – tri štvrtiny pozornosti venovala dievčatku vo svojom náručí. S povzdychom odložila Borkovu rozbabranú porciu na kuchynskú linku, šikovným manévrom zabránila detským rúčkam zachytiť ucho mamuta, Eliho miskú strčila do umývačky, pozrela na hodiny...

„Behom, behom, obliecť, obuť!“

„A čo zuby?“ spýtal sa provokatívne Eli.

Teta vytasila z vrecka balenie žuvačiek s obrázkom šťastného zuba a každému chlapcovi podala jednu: „Nemáme čas.“

Aj kvôli tomuto Borko rád prespával u kamaráta. Doma žuvačky existovali len v televíznych reklamách. Dnes... Bez chuti prevažoval kúsok ovocnej gummy v ústach a pozeral do korákových očí mamuta. *Myslíš, že už sú v nemocnici?*

Slečna Marion nastúpila do škôlky len nedávno, no Borko si ju celkom obľúbil. Bola prísna, na všetko poznala nejaký predpis, ale mala pekné žlté vlasy a milý úsmev. Lenže občas znamenal úsmev slečny Marion hrozbu.

„Ahoj Borko. To je slon, však?“

„Nie. Mamut.“ Hneď vedel, koľká bije.

„Aha. A pamätáš, čo sme si hovorili o hračkách z domu? Že ich ne-
nosíme do škôlky?“ Vychovávateľka po očku pozrela na tetu Kláru, ale tá mala práve plné ruky práce s malou.

Borko neochotne odpovedal: „Áno.“

„Mamut na teba počká doma.“

„Nie.“ Chlapcove čierne oči tvrdohlavo zazerali spoza oblúku malinovej srsti.

„Mohlo by sa mu niečo stať,“ skúšala mladá vychovávateľka.

„Ja ho ochránim.“

„Aj ja,“ pridala sa Eli ako správny kamarát.

Slečna Marion vrhla na tetu Kláru o niečo naliehavejší pohľad.

„Chlapci, tu v škôlke máme isté pravidlá.“

„Prepáčte,“ zasiahla do rozhovoru teta, „Je to moja chyba. Viete, toho chlápča dostal od mamy, dnes ju odviezli do nemocnice. Borko

ostal sám, teda má nás, ale iste chápete, že potrebuje niečo, čo mu bude pripomínať...”

„Kde má otca?“ spýtala sa slečna a v jej hlase znela stopa pohoršenia.

„Ocko pracuje na Mesiaci,“ vyhlásil Borko hrdo. „Je výskumník.“

„Že si nevzal dovolenku! V takejto chvíli nielen dieťa, ale aj manželka potrebuje jeho pomoc!“

Výraz tety Kláry naznačoval, že mladá žena prekročila svoje kompetencie.

„Na výskumnej základni Tycho II platí *zvláštny režim*,“ na posledné dve slová položila nápadný dôraz.

Slečna Marion však ignorovala všetky náznaky:

„Režim-nerežim, otec má zo zákona nárok-“ Zmĺkla, keď jej staršia vychovávateľka položila ruku na plece.

„Tycho II je základňa Agentúry. Národná bezpečnosť nikoho na dovolenky nepúšťa.“

Slečna Marion vyplašene zdvihla obočie a nepovedala už ani slovo. Nechala oboch chlapcov prejsť do herne. Zdvorilo sa rozlúčila s tetou Klárou. Borkovi sa zdalo, akoby naňho celé dopoludnie dávala pozor viac než na iné deti. V čase obeda slečna Marion vyložila mamuta na policu k ostatným plyšovým zvieratám. Ale prižmúrila oko, keď ho už počas hlavného jedla videla verne stáť pri nohe Borkovej stoličky.

„Prišiel za mnou, videl si? Celkom sám. Zoskočil z police, pristál na kresle, na koberci a potom nenápadne popod stoličky...”

„Nie. To by sám od seba nedokázal ani najnovší transformer. A tvoj mamut je len obyčajný plyšák.“

„Plyšák, ale nie obyčajný. Je zázračný. Mama povedala, že za mnou príde, keď mi bude smutno.“

„Tak nech sa ukáže!“

„Dobre,“ prikývol Borko. Položil mamuta na stoličku doprostred Eliho izby, sám cúvol k posteli a rozkázal: „Mamut, k nohe!“

Tmavomodré koráľkové oči Borkovi opätovali pohľad, nohy však stáli nehybne.

„Možno sa hanbí.“

„Je to plyšák, nemôže chodiť,“ provokoval Eli.

„Mamut, prosím, poď ku mne,“ skúšal Borko. „Eli to nikomu nepovie, však?“

„Jasné, že nie.“

„Mamut, poď sem...“

„Ten sa nepohne. Hračky neožívajú,“ vyhlásil Eli skepticky. „Ani v noci, to som si už pár krát ove-“

V tom okamihu sa plyšová noha farby malinového lekváru o centimeter posunula. Vzápätí sa pohla druhá. Mamut opatrným krokom prešiel k okraju stoličky a skočil. Plyšové nohy pružne dopadli na koberec, telo sa zakolísalo, no chobotnatec udržal rovnováhu.

Eli sedel s otvorenými ústami. Až po chvíli sa zmohol na chabé: „Ty brdô!“

„Poď, poď,“ lákal mamuta Borko a vystieral mu ruky v ústrety. A mamut čoraz sebaistejšie kráčal ku svojmu pánovi. Napokon zastal pri jeho papučiach a frajersky pozdravil chobotom. Borko ho chválil a škrabkal za ušami. Mamut už znovu vyzeral ako každý ručne ušitý plyšák.

Eli fascinovane krútil hlavou: „To nie je možné. Ukáž?“ Vytrhol Borkovi hračku z náručia a začal prehmatávať mäkké chlpaté telo: „Musia tam byť nejaké baterky...“

„Nemá žiadne baterky. Je proste zázračný,“ protestoval Borko. „Vráť mi ho!“

„Počkaj chvíľu. Pozrieme sa...“ Schytil zo stola nožničky na papier. Mali tupé končeky, nebude ľahké otvoriť švík na bruchu zvieraťa... Plyš sa zazmietal, no Eli držal pevne.

„Pusti ho! Okamžite!“ Borko ani nečakal, či kamarát poslúchne – keď sa chystal vyvieť niečo zlé, nikdy nikoho nepočúval a ani teraz to zjavne nemienil. Borko sa zúriivo vrhol na Eliho, vyrazil mu nožnice, až leteli za posteľ a udieral prekvapeného protivníka, kým nepovolil zovretie. Mamut sa vytrhol a utiekol za smetný kôš, odkiaľ sledoval divoký súboj o svoj život. Keď mal Eli voľné ruky, bol nebezpečným súperom, no Borko disponoval väčšou dávkou odhodlania.

„Tak dosť!“ ozval sa odo dverí hlas tety Kláry: „Chlapčiská nepodarené, jediný deň ste spolu a už sa bijete! Každý do kúta! Jeden k záclone, druhý ku skrini. Hneď!“

Obaja chlapci vedeli, že teta Klára v takejto nálade nemá zmysel odporovať.

„Čo sa stalo? Borko?!“ vyzvala ho ako drsný policajt pri výsluchu.

„On mi chcel pitvať mamuta.“

„Je to pravda?“

„Operovať, nie pitvať,“ bránil sa Eli. „Potom by sme ho zašili. Musí mať niekde baterky...“

Teta zdvihla mamuta a zbežne ho prehmatala.

„Nemá. Je to pekná plyšová hračka aj bez všelijakých elektrických nezmyslov. Už na ňom nič neskúšaj. Máš dosť vlastných zvieratiek, tie si operuj, ale nečakaj, že ti ich budem zašívať.“

Z vedľajšej izby sa ozval detský plač.

„Zobudili ste Kláriku. Ešte raz a dostanete poza uši, hlavne ty, Eliáš,“ pohrozila teta, podala mamuta Borkovi a bežala utíšiť malú tyranku. Eli ju sledoval zamračeným pohľadom.

Hodiny do večere ubehli podozrivo rýchlo. Borko a Eli podrobili mamuta najrôznejším testom. Zistili, že zver urobí čokoľvek, aby potešil svojho pána. Príde za ním, dokonca aj zo zatvorenej krabice alebo cez

bludisko. Ticho dupe po koberci v rytme vojenského pochodu. Namaľuje ceruzkou čiaru. Vylezie na Everest z vankúšov a po zadku sklzne dolu. Urobí kotrmelec. Zahrá pár futbalových trikov s tenisovou loptičkou. Ešte sa aj pomerí s mladým mužom, ktorý na ňom chcel pred pár minútami skúšať ostrosť detských nožníc na papier.

Objavili len pár činností, ktoré mamut nedokázal. Napríklad udvihnúť bremeno ťažšie ako on sám, alebo lietať mávaním uší. Skejtovanie na formule mu tiež nešlo najlepšie – zakaždým sa vykotil a väčšina autíčok skončila pod skriňou. Navyše tu bola otázka hlasu...

„Mamut, zatrúb!“ skúsil Borko.

Plyšové telo v mohutnom nádychu nabralo vzduch, vystrelo chobot a pokúsilo sa z celej sily vydať zo seba zvuk – ozvalo sa však len slabé zafučanie.

„Nevie trúbiť,“ konštatoval Eli vecne.

Mamut to skúsil ešte raz. Borko priam cítil, ako sa molitanová výplň tlačí do úzkeho chobota, koráľkové oči sa leskli od námahy, až vyzerali ešte väčšie než obyčajne... Výsledok bol rovnako úbohý ako po prvý raz. Eli pokrčil plecami:

„Nevadí...“ a hrdο pomyslel na svojho transformera, ktorý hovoril *Rozkaz pane, Rozumiem pane, Vpred!, Pá!!* a niekoľko ďalších dôležitých bojových fráz.

„Chlapci, večera!“ ozval sa z kuchyne hlas tety Kláry.

Eli sa obrátil ku dverám, no mamut ešte nerezignoval. Náhle sa rozbehol – Borko si podľa smeru hneď domyslel, čo má v pláne. Plyšové nohy z celej sily dupli na malý klaksón pohodený pod radiátorom.

Ozvalo sa krátke: *Tút!*

Borko triumfoval: „Vidíš, že vie trúbiť!“ Mamut sa k nemu tanečným krokom blížil po koberci a ležérne kýval ušami.

Celým bytom už rozvoniavali palacinky a teta Klára volala:

„Chlapci, poďte jesť! Nebudem to viackrát opakovať!“

Večer sa napokon takmer vydaril. Ale mamička nezavolala.

Mamička do praženice nikdy nedávala také odporne veľké kusy cibule. Tentoraz však musel Borko zjesť všetko do poslednej vidličky. A švihom – trpezlivosť tety Kláry mala svoje hranice.

„Čo mamut?“ pýtala sa. „Ostane dnes doma?“

„Ide so mnou,“ vyhlásil Borko kategoricky.

„Pozri, ako je vonku. Ešte ti zmokne.“

„Dám si ho pod bundu.“

Teta Klára len pokrčila plecami. Keď sa v to ráno na tretí pokus dovolala do nemocnice, podarilo sa jej hovoriť len s akousi sestrou. Pacientka Lehmannová, stav stabilizovaný, odpočíva po náročných vyšetreniach a nemôže prísť k telefónu.

„Mamička bude v poriadku,“ presviedčala Borka teta Klára, no usta-rostený výraz v kútikoch jej očí hovoril niečo celkom iné.

Vychovávateľky ako krdeľ pestrofarebných vrán sedeli okolo malého stolíka prepchatého hrnčekmi. Popíjali kávu a pretriasali najčerstvejšie klebety. Jasné hlasy mladých žien sa miešali s hlasmi zhrubnutými od cigariet a večného vykrikovania. Sústredené na dopoludňajší rituál, nemali šancu všimnúť si detskú postavu za zárubňou – a Borko už zabudol, po čo pôvodne prišiel.

„Lehmannu odviezli pred vyše rokom a ženská je teraz v nemocnici, no predstavte si... Šikovne to maskovala. Do poslednej chvíle nikto nemal podozrenie-“

„Na nej by neboli poznať ani trojčatá,“ smiala sa pani Jada zlomyseľne a rukami naznačila široké boky Borkovej mamičky.

„Od koho to môže mať? Taká puťka, nikdy nikam nechodila...“

„Možno niekto chodil za ňou. Nylerová spomínala istého *nemenova-*

ného dôstojníka ANB, vraj ho vídali často hliadkovať blízko ich domu. Chodil okolo Lehmannky ako kocúr okolo horúcej kaše. Vždy bola taká... sladká... Hihihih...“

Že pani Jada. Baba Jaga to je! pomyslel si mamut a Borko musel súhlasiť. Vychovávateľky sa rehotali, iba slečna Marion ostala vážna.

„Jasné a čo by ste na jej mieste robili vy? Sama s dieťaťom, osud muža závisí od ľubovôle ANB... Ktorá by hrala hrdinku?!“

Smiech stíchol, ktosi zamrmal, nech si to mladá príliš neberie... Borko síce nerozumel všetkému, no chápal podstatu. Vychovávateľky nehovorili o jeho mame pekne, len tá nová ju bránila.

Mamut... Mamut zúril. Bol celý červený a zlostne fučal. Vytrvalý dážd' za oknom prechádzal do búrky. Oblohu preťal mohutný blesk, onedlho zadunel hrom... Kdesi v herni praskla žiarovka, ostatné svetlá solidárne zablikali a zhasli tiež. Škôlka sa ponorila do hrozivého šera. Surové poryvy vetra zabúšili konármi stromov do okenných tabúľ. Nejaké dievča začalo plakať...

„Psí čas!“

V kavičkárni okamžite skončila idyla. Ženy si vzdychli a rozišli sa za prácou – jedna upokojiť deti v herni, druhá po školníka, ďalšia skontrolovať svoju skupinu...

Borko sa rýchlo pripojil k ostatným. Aj deti, ktoré sa báli búrky, po chvíli prestali smrkať a zvedavo sledovali, koľko dospelých treba na výmenu jednej žiarovky.

„Vybuchla, videli ste niekedy niečo podobné? Že v búrke vypadnú poistky, to je normálka, ale aby vybuchla žiarovka?“

„Deti, ďalej od tých črepov. Anika nechytaj to!“

„Hoď mi sem lopatku a zmeták, rýchlo.“

Mamut chvíľu sledoval úsilie vychovávateľiek, no čoskoro stratil záujem. Než ho Borko stihol zastaviť, poza chrby detí vybehol z herne. Mieril tam, kde na opustenom stolíku chladli hrnčeky s kávou. Mamut vyskočil na stoličku, načiahol chobot... Na zvieratko z plyšu si počínal

veľmi rozhodne. Ukoristil vzácnu dózu s hrdým nápisom Lavazza, stiahol ju na zem a odvliekol k najbližšiemu kvetináču s čerstvo presadenou čínskou ružou. Borko so zatajeným dychom sledoval, ako mamut šikovne otvoril dózu a pomocou veka naložil do kávy poriadny kopec hlíny. Potom veko zatlačil, dôkladne potriasol obsahom dózy a víťazoslávne ju vrátil na miesto. Všetko prebehlo veľmi rýchlo. Hneď bol naspäť pri Borkovi, s hlavou pyšne vztýčenou, akoby očakával pochvalu...

Do herne sa vrátili na poslednú chvíľu. Črepy už boli zametené, školník precvakal poistky a svetlá začali znovu svietiť. „Čo si si myslel?“ šepkal Borko nahnevane, keď oprašoval malinovo červenú látku od hlíny. „Čo keby nás pristihli?“ V duchu však videl babu Jagu pôžitkárske prívoniať k rannej šálke... Ako mohol mamutovi niečo vyčítať? Urobil len to, na čo Borko sám nemal odvahu.

Eli sa spočiatku tváril nedôverčivo, no potom si uvedomil všetky možnosti, ktoré poskytuje taká šikovná hračka nezaťažaná Borkovými morálnymi zábrami.

„Ja by som jej dal do vrecka dáždovku. Alebo pavúka, ona sa strašne bojí pavúkov,“ navrhol pomstychtivo. Veľmi dobre si spomínal, ako ho Jada minule nechala kľačať v kúte.

„Ku vreckám vychovávateľiek sa mamut nedostane,“ namietol Borko.

Eli tušil, že z neho hovorí obvyklá strachopudnosť. Žmurkol na mamuta:

„Niečo vymyslí. Že, kamoš?“

A tak sa aj stalo. Borko síce dúfal, že mamutovi pre dnešok stačila akcia s kávou, ale počas dopoludnia si všimol, ako chobotom vymetá kúty a priestor pod radiátorom... Keď Eli úplnou náhodou našiel v umývárni veľkého kosca, mamutovi nebolo viac treba. Skryl pavúka do záhybu pod chobotom a robil to, čo plyšové hračky vedia najlepšie. Mätko a zdanlivo nevinne vyčkával.

„Odložte hračky!“

„Nástup na obed!“

„Boris! Boris Lehmann, nepočul si? Myslíš, že ten slon bude s tebou aj obedovať?“

Chlapec rezignovane odovzdal mamuta do rúk baby Jagy. Vyložila malinovo červeného plyšáka na policu vedľa ostatných zvieratiek a hneď šikovala Borka za ostatnými do jedálenského kúta. Stačil jeden nenápadný pohyb plyšového chobota, ľahko zameniteľný za náhodné kývanie voľne zaveseného kusu textilu. Do rukáva vychovávateľky vkĺzol pohyblivý čierny objekt...

Najprv si nič nevšimla. Nepatrne mykla rukou, keď ju tam čosi zasvrbelo. Po chvíli jej tvárou prebehol tieň podozrenia, no potvrdil ho až pohľad do rukáva. Jaga vykrikla a začala rukou hystericky triasť. Keď si uvedomila, že nič z toho nepomáha, strhla si plášť a v divokom tanci podupala pre istotu oba rukávy. Inokedy starostlivo sčesané vlasy mahagónovo-čerešňového odtieňa sa divoko ježili a oceleové oči vystrašene kmitali z miesta na miesto.

„Jada, ste v poriadku?“ spýtala sa slečna Marion prekvapene.

Jaga neisto prikývla. Stála nad dielom skazy, lapala po dychu a držala sa za srdce.

„P-pavúk. Neznášam ich. Tuším sa musím znovu porozprávať s upratovačkou.“

Napokon zdvihla zo zeme podupaný plášť, vybrala z vrečka rozbité okuliare a ťažkým krokom sa pobrala po čistý.

Eli sa po celý čas výborne bavil. Mamut stál na polici vedľa ostatných plyšákov a nezúčastnene pozeral z okna. Len občas sa zazdalo, že šmátra chobotom sem-tam okolo seba, akoby sa snažil čosi uloviť.

Zlý deň pani Jady ešte zďaleka nekončil.

Sedela na detskej stoličke, tichá, smrteľne bledá, prerývane dýchala. „Zavolám záchranku?“ pýtala sa ktorási z mladších vychovávateľiek. „Ani nápad,“ bránila sa Jada. „Podaj mi nitroglycerín. Vieš, kde mám lieky.“

Borko úchytom pozrel na jej prepadnuté biele líca, kropaje potu na čele. Slečna Marion rýchlo odvádzala všetky deti vedľa.

Jada otvorila úhladnú plastovú krabičku. Hneď v prvej priehradke medzi pilulkami rôznych farieb a veľkostí trónil vypasený križiak.

V starej žene sa čosi zlomilo. Vybrala z vedľajšej priehradky drobnú núdzovú tabletku, vložila si ju pod jazyk a stoicky zavrela liekovú krabičku aj s križiakom.

Na druhý deň už do práce neprišla.

Borko dobre vedel, že jej s mamutom ublížili. Eli by možno povedal, že si príučku zaslúžila... No Borko sa necítil ani o kúsok lepšie.

Nemohol zaspať. V ten deň sa dozvedel o mame len toľko, že je na sále a teta Klára má zavolať ráno. A plyšový chobotnatec sa už vôbec nevedel vmestiť do kože. Slečna Marion v škôlke čítala rozprávku o tom, prečo majú slony dlhý chobot. Jeden chlapec začal ukazovať na mamuta a všetky deti sa zrazu smiali... Vôbec nechápali, že mamuty boli skôr ako slony, teda k ich chobotu sa musí vzťahovať iný príbeh. Iste nie taký hlúpy. Mamut sa opäť rozzúril. Borko videl, že nebola náhoda, ako sa ten protivný chlapec potkol, nešťastne spadol tvárou priamo do hradu z kociek, až mal monokel a nos celý krvavý.

Borko sa prevaľoval na posteli, stískal mamuta a načúval nočným zvukom paneláku. Kdesi za niekoľkými stenami hral televízor, v šachte sa prebudil výťah, aby vyniesol nejakého nočného hosťa na horné poschodia, sused práve spláchol, malá Klárka čosi blábotala zo spánku... V zámke zaštrkotal kľúč – Eliho otec sa vrátil z práce. Borko si hneď

prehodil cez hlavu prikrývku. Pán Hložný mal vo zvyku po príchode domov kontrolovať pokojný spánok svojich ratolestí.

Dvere na detskej sa potichu otvorili a po chvíli zasa zatvorili.

Nie dosť tichý mužský hlas sa spýtal tety Kláry: „Ako dlho tu ostane?“

„Ako dlho bude treba.“

„Tiež si vieš vybrať. Z celého sídliska sa spriatelíš práve s takými... Problémovými ľuďmi. Ešte si ich decko ťaháš do bytu.“

„Tak som sa mala kamarátke obrátiť chrbtom, keď jej na dvere zaklopali agenti?“

„Jednoducho... by si to nemala preháňať. Chceš, aby aj náš chlapec vyrastal pod dohľadom ANB? A vôbec, čo spraviš, ak sa Lehmannka z tej nemocnice náhodou nevráti?“

„Ty by si teraz nemal preháňať – ale s paranojou. Ešte ti agent vyskočí z večere.“

To už teta Klára kládla tanier na stôl a rozhovor sa skončil v tichom škripaní príboru o porcelán.

Borko sa Eliho otca vždy trochu bál, dokonca aj keď mu veľký muž venoval úsmev. Vzájomná antipatia ho príliš neprekvapila. Rád by však počul viac o agentoch klopujúcich na dvere. Boli to tí páni, ktorým mamička vždy zabuchla pred nosom so slovami, že ona im ich vieru neberie, nech si ju teda nechajú? Bol agentom ujo Mark, ktorý občas prišiel na večeru a vraj poznal ocka? Zajtra sa musí cestou do škôlky lepšie pozerieť, či nejakého agenta neuvidí.

Napokon si zvykol skoro na všetko. Na čudné raňajky od tety Kláry, zaspávanie v cudzej posteli... Možnosť počuť mamin hlas len raz za pár dní... Väčšinu smútku, strachu a pocitu osamelosti dokázal rozohnať Eli s výdatnou pomocou mamuta. Borko napokon zistil, že najťažšie je krotiť mamutov skrytý hnev. Zapáchali sa mu drobné zlomyseľnosti. Rád vy-

užíval aj tú najmenšiu zámienku, aby sa mohol vo veľkom štýle pomstiť iným deťom. Pri uskutočňovaní svojich plánov bol čoraz bezohľadnejší. Borko sa mu snažil dohovárať, raz ho dokonca vyplatil po zadku. Hrozil, že keď sa nezačne krotiť, prestane ho brávať so sebou do škôlky. Veľmi skoro však zistil, že mamut ponechaný sám doma nemusí byť práve najbezpečnejšie riešenie. Objavil totiž Klárika.

Začalo to vtedy, keď teta Klára nechala Eliho na pár minút strážiť malú sestričku. Eli s Borkom sedeli pri detskej ohrádke a mamut sa predvádzal. Bavilo ho, ako ľahko ju dokáže zaujať jednoduchými kúskami. Alebo rozhnevať, keď jej zobral z dosahu obľúbenú hračku. Ako ľahko ju rozosmeje, keď ju koncom chobota štekli na nožičke... Šteklenie ho bavilo, najmä keď zistil, že touto metódou dokáže Klárika pri troche trpezlivosti spoľahlivo rozplakať. Elimu pripadalo veľmi zábavné, ako malá kopala v bezmocnom hneve.

„Ty, Borko, ten mamut by sa mi zišiel,“ nadhodil raz Eli. Všimol si kamarátov odmietavý výraz, tak hneď dodal: „Vymením za transformera.“

Bola to poctivá ponuka. Zázračný plyšák za drahého interaktívneho bojovníka, akého Borkovi mama nikdy nekúpi.

Mamuta nevymením nikdy a za nič, chcel odpovedať Borko, no potom sa zamyslel. Onedlho príde mamička z nemocnice. Ak prinesie domov niečo malé a slabé, z čoho by sa mohol stať Borkov brat alebo sestra... Neprivíta ich predsa s potenciálne zlomyseľnou hračkou, ktorá by ich štekli. Keď bude mamut u Eliho, môžu sa aspoň pravidelne vídať.

„Platí,“ odvetil Borko a podali si ruky.

„Borko, sem!“ volala odo dverí herne slečna Marion. Hlas mala veselý ako už dávno nie. „Rozlúč sa s kamarátmi, niekto po teba prišiel!“

„Aj po Eliho?“

„Len po teba.“